

MUSTAFA'NIN AHISKA MACERALARI

 Ünal KALAYCI

A. Giriş

1965-1979 yılları arasında dünyaya gelen benim de içerisinde bulunduğum kuşağın en önemli özelliklerinden birisi teknolojik açıdan baş döndürücü değişimleri yaşamış olmasıdır.

Posof'un köylerine 1983'ten sonraki yıllarda elektrik geldi. Evimize elektriğin bağlandığı ilk günü hatırlıyorum... Meğer o güne kadar karanlıkta yaşamışız... Elektriğe doya doya bakmak istiyordum ama baktıkça gözlerim kamaşıyordu. Babamla sandalyelere oturmuş elektriği izliyorduk. Arada kesilip tekrar gelen elektriğin kesilmemesi için dua ediyorduk... Elektriğin gelmesiyle birlikte köyde hayat değişti... İlk önce Rahim Emigil'e siyah beyaz televizyon geldi. Çocuk olmanın avantajıyla zamanlı zamansız kapılarını çalıp: "Televizyon izlemeye geldik." di-yorduk. Çok iyi insanlardı. Kimseye gelme demezlerdi. Bir süre sonra artık her ev öyle ya da böyle siyah beyaz bir televizyona kavuştu. Daha sonraları evlerin en güzel köşelerini renkli televizyonlar kapacaktı. Zamanla televizyondaki filmler beğenilmeyince Almancıların da katkılarıyla videolar alındı... Hayat, televizyonlarda görülen ve duyulanlardan hareketle şekilleniyordu.

Hiç unutmam, annem bir gün kahvaltı sofrası hazırlamıştı. Kendi ineğimizden süt, çeçil peyniri, tulux peyniri; yumurta, kaygana ve kendi ekmeğimiz, ne varsa... Şükür sofrası dolu ve hepsi bizim. Bugün o kahvaltıyı köy kahvaltısı diye normal kahvaltının iki üç katına pazarlıyorlar. Her çocuk gibi ben de televizyondan reklamları izliyordum. Bizim kahvaltıda yediklerimizden hiçbirinin reklamı yok! Varsa yoksa çikolata reklamları. Çocuklar ekmeğe sürüyor, lezzetle yiyorlar. Ben reklamları izledikçe canım gidiyor. İşte onlardan etkilenmişim. Bir gün anneme dedim ki: "Çikolata istiyorum. Her gün süt, her gün yumurta, kaymak, artık yeter!" O kadar ısrar etmişim ki annem imkânı olsa hemen gidip alacak. Üzgün bir tavırla: "Para yok oğlum. Sonra bu kahvaltıya ne olmuş..." dedi. Ben ısrar edecektim ki bir anda

Posof - Gönülaçan köyü.

annemin çaresizlikle söyledikleri içime tesir etti.

Artık hayat değişiyordu... Neyse asıl değişim akşamları büyüklerden dinlediğimiz hikâyelerde oldu. Televizyonun gelmesiyle o hikâyeler de bitti. Onları ne bir yaşlı anlattı ne de bir çocuk dinlemek istedi. Bıçakla kesilir gibi... Aradan bunca yıl geçti babamdan ve yakın komşumuz Mehmed amcadan dinlediğim o hikâyelerin tadını unutamadım. Kendimi yokladım, dinlediğim hikâyelerden kırık dökük de olsa dört tanesi hâlâ hatırımda. Hele bunlardan bir tanesi var ki onun yeri bambaşka... Onu dinlerken aldığım hazzı değme filminden almadım.

Bu hikâyeyi diğer hikâyelerden farklı kılan neydi? Öncelikle anlatıcı olayın kahramanlarından biriydi. Yani babam olayı yaşayan kişi olarak anlatıyordu.* Biz, "Gerçekten mi?" deyince kafasının kırıldığı yere geldiğinde elimizi tutup kafasına götürüp hakikaten şekli bozuk yere elimizle dokunduruyor ve bizi ikna etmeye çalışıyordu. Ne kadar şüpheyle karşılaşsak da inanmak hoşumuza gidiyordu. Hikâyenin mekânları da tanıdık. Olay, köyün altındaki bizim tarlada başlıyordu, sonra ülke sınırının dışına çıkıyordu. Dinleyiciyi de olaya

* Babam merhum Binali Kalaycı (1341/1925-1996), ehli dil bir insandı. Kışın gece oturmalarının aranan kişisiydi. Herkes onunla şakalaşır. Her olayı hikâye gibi anlatırdı. Babamın anlatmasına göre bu olay, bizim köyün aşağısında başlıyor; çocuk Ahıska köylerini dolaşıp geliyor. Ama bunun ne kadarı gerçek ne kadarı kurmaca bilmiyorum. ÜK.

dâhil eden yönleri ve içerisinde olağanı zorlayan bazı olaylar da vardı. Bazen güldürüyor bazen hüznlendiriyordu. Çocuk hâlimizle bu hikâyeyi dinlerken âdeta ufkumuz açılıyordu. Yakın köyden halamın çocukları gelince o gece mutlaka bu hikâyeyi dinlemek isterlerdi. Babam da onları kırmaz, anlatırdı. Hikâyeyi defalarca dinlemiş, baştan sona ezberlemiştim. Buna rağmen dinlemekten bıkmıyordum...

Üniversitede derleme ödevi olarak bu hikâyeyi hazırlamış ve arkadaş grubuna da anlatmışım. Onların da çok hoşuna gitmişti. Bu hikâyenin derlenmiş, yazılmış hâli varsa da ben rastlamadım. Eğer derlenmemişse bu çalışma hikâyenin derlemesi olmayacak. Dinleyicinin kaleme aldığı şekil olacak. Hikâye birkaç önemli farkla aşağıdadır. Birincisi hikâyeye birinci tekil şahıs ağzıyla anlatılıyordu. (Yaptım, ettim...) Aşağıya üçüncü tekil şahıs anlatımıyla aktarıldı: Fiiller, yaptı, etti... İkinci fark ise hikâyeye Posof ağzıyla anlatılırken aşağıya yazı diliyle aktarılmıştır. Üçüncüsü hikâyede iki bölüm ve o bölümlerden biriyle bağlantılı olan (Men Tada) adı değiştirilmiştir.

B. Hikâye

Hikâyemizde geçen olay, yurdumuzun kuzeydoğu sınırında meydana gelir. İlkbahar zamanı bir adamla on iki on üç yaşlarındaki oğlu, köyün altında, Gürcistan sınırına iki üç kilometre uzaklıktaki tarlalarına giderler. Sabahleyin tarlayı sürmeye başlarlar.

Vakit öğle olmuş ve öküzler yorulmuştur. Babası pulluğu tutmakta, oğlu ise öküzleri sürmektedir. Baba, çocuğa öküzleri hızlı sürmesini söyler. Çocuk öküzlere acıdığı için elindeki kamçıyı vurmaya kıyamaz. Fakat babası oğlunu sık sık tembihler, hızlı sür, diye. Gergin bir vaziyette vakit ilerlerken babası bir daha bağırır: "Vursana öküzlere!" İki arada bir derede kalan çocuk sinirle ve canlarını yakacak şekilde iki öküze birden arkaya kamçıyı indirir. Bu arada pulluk taşla ilişmiş, öküzler duraklamıştır. Çocuk öküzlerin canını acıtınca, öküzler can havliyle bondruğa yüklenir ve bondruk ikiye ayrılır. Bondruğun yarısı bir öküzün boynunda, diğer yarısı öbürünün boynunda kalır. Bu duruma daha da kızan baba, bir eliyle çocuğun kolundan tutar, diğer eline aldığı kamçıyla

çocuğu dolandıra dolandıra vurur. Acıyan, öküzlere acımasız vuran, ardından dayak yemekte olan çocuğun canı yanmıştır. Bir ceht ile elini babasından kurtarır. Koşmaya başlar. İyice sinirlenen baba da arkasından koşmaktadır. Bir süre koşar ve çocuk yönünü sınıra doğru çevirir. Babası oğluna yetemeyeceğini anlayınca durur ve arkasından bağırır: "Sen akşama eve gelmeyecek misin? O zaman ifadeni alırım ben senin!"

Çocuk babasının elinden kurtulmuştur kurtulmasına ama şimdi de onu bir korku sarar. Eve döndüğünde kendisini bir felâketin beklediğini ve artık eve dönmeyeceğini düşünür. Ne yapmalı, nereye gitmeli... Gidebileceği kadar uzaklara gitmeli... Bu iç muhasebesi sonunda sınırı geçmeye, kaybolmaya karar verir.

Düşüncelere dalmış yürürken, birden iki ülkeyi birbirinden ayıran Çırma Çayı'na geldiğini fark eder. Çayın içerisindeki büyük kayaların üzerinden zıplayarak ayağı bile ıslanmadan sınırın karşısına geçer. Çocuk buranın başka bir ülkenin sınırı olduğunu, hatta burada Türklerin de yaşadığını bilmektedir. Kendi köylerinden bazılarının oralarda akrabalarının olduğunu da duymuştur. Sınır ortadan kesilmiş ve Türk köylerinin bir kısmı sınırın karşısında kalmıştır.

Çocuk önce kimselere görünmeden çevreyi dikkatle kolaçan eder. Ağaç arkalarına saklanarak tarla ve çayırdaki insanlara yaklaşır. Onları dinler. Bakar ki Türkçe konuşuyorlar. Buna çok sevinir. Kimselere görünmeden

karşı tepeye çıkıp çevreyi ve köylerin yerleşimini seyrettikten sonra en yakın köye gitmeye karar verir.

Yürüyerek köye gider. Köyün ortasındaki caminin önünde insanlar oturmuş konuşmaktadırlar. Çocuk onlara yaklaşamaz ama kendi yaşlarında bir çocuğun yanına gider: "Ben falan köyden geliyorum. Çalışacak iş arıyorum. Bu köyde kim çalıştırır beni?" der. Diğer çocuk: "Bilmiyorum!" dedikten sonra yardımcı olmak amacıyla adamların içinden birini çağırır, durumu ona birlikte anlatırlar.

Adam der ki: "Yeğenim seni burada çalıştıracak tek adam var, o da Reşit Ağa'dır. Kendi çocuğuna der ki: "Sen Reşit Ağa'nın evine götür, bir danışın, belki çalıştırır." Kaçak çocuk Mustafa ile diğer

çocuk Şeref yolda giderken tanışıp sohbete başlarlar. Evin önüne yaklaştıklarında ambarın köşesine bağlı köpekler havlamaya başlar. Az sonra ağanın hizmetkârı Bekir çıkar: “Ne var, ne oldu Şeref?” der. Şeref durumu anlatır. Bekir: “Siz az bekleyin ağaya bir haber vereyim.” der. Az sonra ağa ikinci katın balkonunda belirir. Posbıyıklı, iri yarı, sert görünümlü biri. Merdivenlerden aşağı inerek çocukların yanına gelir. “Yeğenim hoş geldin. Nere-lisin, kimlerdensin?” der. Çocuk o anda düşünür ve aklına sınırın o tarafında bulunan babasının dayılarının köyü aklına gelir. Der ki: “*Namniyavur köyünden, Kaba Aliler'denim.*”

- Peki, ne iş yaparsın?
- Her işi yaparım.
- Bahar geldi, Bekir'in işleri çoğaldı, ben de tam çoban arıyordum. Çobanlık yapar mısın?
Çocuk altın bulmuş gibi sevinçle:
- Elbette yaparım.
- Ama fazla para veremem. Çobanlığa kaç lira istiyorsun?
- Karnımı doyur, kalacak yer ver; biraz da harçlık; ne verirsen artık...

- Tamam anlaştık!
Ağa yanındaki hizmetkârına dönerek:
- Ahırın kenarına bir yatak ser, orada yatsın. Bundan sonra hayvanları bu otlatacak. Yarın sabahleyin hayvanları otlatacağı yerleri göster. Bekir:
- Tamam, Reşit Ağa'm, der.

Bekir, ertesi gün, Mustafa'yı erkenden kaldırır. Hayvanları önlerine katıp onları otlatılacağı yere götürürler. Bekir, hayvanların otlatılacağı alanları, ormanı ve hayvanların su içeceği dereyi, kısacası çevreyi tanıttıktan sonra:

-Al, şu çantada da yiyeceklerin var. Akşam altıdan önce de getirme, der.

Mustafa, on iki inek, üç manda, altı düve, iki to-sundan meydana gelen sürüyü gütmeye başlar. İlk gün otlatacağı alanı tanımak için hayvanları çokça gezdirir. Akşam olunca da hayvanları geri getirir.

Günler hızla geçmektedir. Mustafa çobanlık işinde ustalaşmıştır artık. Yalnız havalar iyice ısınınca bir sıkıntı peydahlanır. Özellikle düve ve tosunlar öğlen havanın en sıcak vaktinde, kaba sinekler onlara musallat olup ısırınca delirmişçesine sağa sola koşmaya başlarlar. Bu koşuştur-mada bazen hayvanlar gözden kaybolur, Mustafa'yı korkuturlar. Kimi zaman da ekili dikili yerlere girmelerinden dolayı şikâyet gelir diye Mustafa tedirgin olmaktadır. Aklınca bir çare bulur. Akşam eve döndüğü zaman Bekir'den lâzım olduğunu söyleyerek ot arabasının ipini alır. Ertesi gün hayvanları otlatacağı yere gelince azgın düvelerin dördünü de

boğazlarından ipe bağlar. Diğer iki düve hastalıklıdır ve fazla rahatsızlık vermemektedir. Tosunlar da düveler kaçtığı için kaçmaktadırlar diye düşünür. Hakikaten o gün öğlene kadar hiçbir bir yere kımıldayamamıştır hayvanların. Öğlen vakti dere-de su içirir. Hayvanları derenin yamacına sardırır. Dere-deki suyun serinliğinde bir söğüt ağacının altına oturur. Diken ağacından düdük yapmaya başlar. Düdüğünü bitirir. Biraz çalar, sonra yemeğini yer. Sadece en arkadaki iki hayvan derenin yamacında görünmektedir. Mustafa, uzandığı yerde uykuya dalar.

Zamanın içinde kaybolan Mustafa kalktığında ikinci gölgesinin çoktan üzerine vurduğunu görür. Telaşa kapılır. Bir solukta derenin yamacına tırmanır. Koşarak ileride görünen karartılara doğru gider. Yaklaşınca birkaç hayvanın yatmakta olduğunu görür. Kaldırmaya çalışır. Kalkmazlar. O an fark eder ki düvenin dili dışarıdadır. Diğer düve de aynı hâldedir. Telaşı artar. Meğer birbirine bağladığı düveler ipe düşmüşler. İp dolaşır onlar kurtulmak için koşturur, uğraşırlar ama kurtulamazlar. Danaların iki tanesi ölmüştür. Mustafa ipi keserek açar. Heyecan ve korkudan titremektedir. Ne yapacağını şaşırmıştır. Durur düşünür ve karar verir: “Bu şekilde eve gidersem başıma belâ alırım. En iyisi buralardan kaçıp gitmek... Eve gidip danaları ipe bağlayıp öldürdüm desem, belki ağa da beni öldürür.” diye akıl yürüterek oradan hızla ormanlığa doğru koşmaya başlar.

Arkasına bile bakmadan yürüyen Mustafa ormanın kenarında biraz oturup dinlenir. Sonra kalkıp belli belirsiz yürümeye başlar. O köyden ilerideki köylere giden yola çıkar. Bir sonraki köyün içine girmez kenarından geçer. Ağanın buralara haber salıp kendini aratacağını düşünür. Köyden hızla uzaklaşır. Hava kararmaya başlamıştır. Yolu takip ederek sonraki köye doğru yürür. Kalbinin hızlı hızlı atışı onda davul sesi etkisi yapmakta, bu sessizlik içinde kendi kendinden korkmaktadır. Ay ışığı altında yürüyerek bir sonraki köyü de geçer. Üçüncü köye gelince yürüyecek hâli kalmamıştır. Ne olursa olsun daha ileri gidemem, diye düşünür. O köyde geceyi misafir olarak geçirip sabah erkenden yola devam etmeyi düşünür.

Köyün girişindeki ilk evin kapısını heyecan ve korkudan titreyerek çalar. Kapıyı açan beş altı yaşındaki çocuk ve karnı burnundaki kadına:

- Yolumu kaybettim. Beni bu gece misafir eder misiniz? der. Kadın bitkin bir durumda gördüğü çocuğa acır. Zaten o yöre halkı kapısına gelen misafiri geri çevirmezmiş. Kadın:

- Adam evde yok. Onun için seni evde misafir

edemem, ama ahırın yanında bir göz odamız var, istersen orda kalabilirsin, der. Çocuk bu cevaba çok sevinir:

- Zaten sabah erkenden gideceğim, der.

Kadın evin kapısında durur. Kadının oğlu, Mustafa'yı kalacağı yere götürür ve geri döner. Mustafa rahat bir nefes alıp uzanacakken kapı çalınır, ev sahibinin oğlu yemek getirir. Açlıktan gözleri kararan Mustafa bu yemeğe de çok sevinir. Yemeğini yiyip yatar. Bu geceyi kazasız belâsız atlatırsam, yarın daha uzaklara giderim, diye mırıldanır.

Yatmasının üzerinden iki üç saat geçmişken kapının çalındığını duyar. Ev sahibinin oğlu İbrahim'in sesi olduğunu fark eder. O kapıyı açmadan elinde lambayla İbrahim içeri girer. Telaşla ne olduğunu soran Mustafa'ya, İbrahim:

-Annemin sancıları erkenden başladı. Komşu kadınları çağırdık. Onlar annemin yanında duruyorlar. Bana da aşağı mahalleden doğum yaptıran Almas Nene'yi getirmemi söylediler. Ortalık karanlık, korkuyorum. Sen de benimle gelir misin? Mustafa kabul eder.

Birlikte gecenin karanlığında ve çamurun içinde yürüyerek köyün aşağı mahallesine giderler. Almas Nene'yi uykudan kaldırırlar. Durumu anlatırlar. Nene, çamurda yürüyemem diye biraz nazlanır. Mustafa onu sırtında taşıyarak götüreceğini söyler ve yola çıkarlar. Bu yaşlı ve zayıf kadını zor taşıyabilmektedir. Nene'yi ara sıra bir taşın üstüne koyarak dinlenir; böylece sefer tamamlanmış olur. Mustafa tekrar odasına gidip uzanır ama bir de Nene'yi geri götürmek var. Her an kalkmak üzere uyur.

Bir iki saat sonra ev sahibinin oğlu sevinçle Mustafa'yı uyandırır:

-Bir erkek kardeşim daha oldu. Her şey tamam. Şimdi Nene'yi geri götürmemiz lâzım, der. Mustafa, çocuğa bakar, çocuk da yorgundur. Ona: "Senin gelmene gerek yok. Ben evi nasıl olsa bulurum. Nene'yi bırakıp gelirim." der.

Nene'yi tekrar sırtına alan Mustafa yürürken yolu şaşırır. Sırtındaki Nene'yle köyün içinde epeyce dolaşır. Vakit sabaha yaklaşmaktadır. Yorulan Mustafa, Nene'yi bir kayanın üzerine koyup biraz dinlenmek ister. Yavaşça kaya zannettiği yere nene'yi indirir. İndirdiği anda suyun sıçrayışı ve "cul-lup" sesiyle irkilir. Arkasına döndüğünde Nene yoktur. Telaşa kapılır. Dikkatle baktığında, kaya zannederek bıraktığı yerin, bir kuyunun ağzı olduğunu görür ve titrer. Ne yapacağını şaşırır. Kimse yoktur. Elini uzatır, bakınır ama iş işten geçmiştir. Nene'den hiçbir işaret yoktur. Biraz daha uğraşır.

Nene'nin ölüp kuyunun dibine indiğini anlar.

Zavallı Mustafa durur düşünür: Eve geri gitsem kime ne anlatacağım, sonra bana inanırlar mı, başıma belâyı almış olacağım, kaş yapmak istedim ama göz çıkardım, ne yapayım elimden hiçbir şey gelmez; en iyisi kimseye görünmeden buralardan uzaklaşayım. Nene, sana Allah rahmet eylesin, deyip ağlayarak تنها yerlerden köyün dışına doğru koşar.

Köyden epeyce uzaklaştıktan sonra güneş alan bir çalılığın içine saklanıp uzun süre uyur. Öğlene doğru uyandığında karnının açlığını tarlalardan topladığı çunaçuna denilen ve lezzetle yenilen otlarla giderir. Bu arada da düşünüp daha uzak bir yerlere gitmeye karar vermiştir.

Yola düşer ve yaşadıklarını düşünmeye başlar. Yine aklına evi ve ailesi düşmüştür. Babasına karşı olan kızgınlığı ağır ağır geçmektedir. Evden kaçtığına da pişman olmuştur. Başına gelenlere inanamamaktadır. Bununla birlikte bir kere evden kaçtım artık dönmek olmaz, diye düşünmektedir. Düşüncelere dalmış bir hâlde giderken birkaç köyden geçmiştir, saatlerdir yol yürümektedir. Yol kenarında gördüğü yenilen otlarla karnını doyurmaktadır. Çamurlu bir yola girmiştir. Yağan yağmur, buraları çamur gölüne çevirmiştir. İleride bir kartı görür. Yaklaştığında dizlerine kadar çamura saplanmış bir eşek, kenara indirilmiş dolu çuvallar ve eşeğin sahibini görür.

Adamla selamlaşır ve konuşurlar. Adam ilerdeki köyün değirmeninde un öğütmüş, dönüştü eşeği çamura batmıştır. Mustafa'dan yardım ister. Eşeği çamurdan çıkarmak için uğraşmaya başlarlar. Adam eşeğin baş tarafından kaldırmaya uğraşırken, Mustafa kuyruk tarafından kaldırmaya çalışır. Epey uğraşırlar ama çıkaramazlar. Ara sıra eşek anırır. Sahibi kızar. Mustafa bu işten zevk alarak uğraşır. Mustafa bir ara eşeğin kuyruğundan kaldırırken kuyruğun kopmak üzere olduğunu fark eder ve eşeğin anırmasının arttığını, bunun sebebinin de kuyruk acısı olduğunu fark eder. Mustafa düşünür, bu iş benim üzerime kalırsa işim yaş. Bir yolunu bulup bu işi düzeltmeliyim. Adama:

- Biraz yer değişsek, ben baş tarafından kaldırsam daha iyi olur. Çünkü bu tarafı daha ağır ve ben hiç kımıldatamıyorum, der. Adam kabul eder. Mustafa, eşeğin kulaklarından, baş tarafından çekerken adam da kuyruğundan kaldırmaya çalışır. Daha önce üçe kadar sayıp birlikte çekerler. Çekiş o çekiş... Eşeğin kuyruğu kopar. Adam, kuyruk elinde, boylu boyunca sırt üstü çamura düşer; Mustafa'nın yüzüne bakar, ayağa kalktığı anda durumu fark eder. Küfürler savurarak üzerine yürür.

Mustafa fırlar, bütün gücüyle koşmaya başlar. Adam kovalar, Mustafa koşar ama can havliyle koşan Mustafa'yı yakalamak ne mümkün. Adam, tehditler savurarak geri döner. Mustafa ardına bakmadan koşmaktadır.

Mustafa yürüyüp bir köyü geçer. Sonraki köye geldiğinde akşam olmuştur. O köyde de bir kapıyı çalar. Yolunu kaybettiğini, bir akşamlık misafir olmak istediğini söyler. Kadın: *"Gel evladım, seni kapıda bırakacak değiliz ya!"* der. Çocuk sevinir. Mustafa'nın karnını doyururlar. Vakit geçmiştir. Mustafa'nın yorgun olduğunu anlayan kadın: *"Oğlum yatacak yerin hazır, istersen kalk uyu."* der ve yatacağı yeri gösterir. Mustafa tam yatacağı sırada evin kapısı çalınır. Evin kızı babasının geldiğini söyler. Kadın, Mustafa'nın kapısını çalarak, *"Bizim adam geldi, onunla bir merhabalaş da öyle uyu!"* der. Elbiselerini çıkarmış olan Mustafa bu sözleri duyunca hiç de memnun olmaz. O sıra kapının girişinde kızla babasının konuşmasını duyar. Neden bu kadar geciktiğini soran kıza, adam: *"Sorma başıma neler geldi, neler."* der. Ve adam eşeğin kuyruğunu kızına göstererek: *"Bak, iyi bak. Bak da kuyruksuz eşek gör."* der. Mustafa bu sesi tanır. Bu adam yolunda eşeğinin kuyruğunu kopardığı adamın sesidir. Adamın sesi gittikçe yaklaşmaktadır. Mustafa elbiselerini giymeye vakit bulamaz. Oda'nın kapısının arkasına saklanır. Kadın avluda kocasına misafirden bahseder. Adam çuvalları indirir. Kadın eşeği ahıra götürür. Adam, elinde lambayla misafirin odasını tıklatıp içeri adımını atar. Kapının arkasından çıkan Mustafa lambaya üfleyp söndürdükten sonra koşmaya başlar. Adam ilk anda Mustafa'yı görür görmez tanımuştur. İkinci defa elinden kaçan Mustafa'nın arkasından koşmaya başlar. Adam köpekleri de alarak Mustafa'yı takip eder. Mustafa can havliyle tazı gibi koşmaktadır. Gidip ormana yakın bir yerde büyük bir ağacın üzerine çıkar. Sabaha kadar o ağacın üzerinde durur. Ara sıra uyuyacak gibi olsa da dayanır ve ortalık aydınlanmaya başlayınca ağaçtan inip yola koyulur. Öğlene kadar yürüyüp o çevreden iyice uzaklaşır.

Öğlen vakti bir köye varır. Karnı zil çalmaktadır. Köyde biraz dolaşır. Çeşmenin başında bir kadını, kesilmiş tavuğu temizlerken görür. Canı tavuk çeker. Bu tavuğu takip etmeye koyulur. Kadın temizlediği tavukla birlikte su doldurduğu testilerle eve döner. Aradan bir saat geçmiştir. Oralarda aç aç kıvranırken kadının tekrar çeşmeye geldiğini görür. Hemen koşar eve. Bir ekmek parçası bulur;

sobanın üstündeki tencereden tavuğu alıp ekmeğin arasına koyar. O anda dışarıdan bir ses gelir. Meğer evin adamı dışardan öğlen yemeğine gelmiş. Onu görünce saklanmak için ambara girer. Az sonra kadın gelir. Adamla kadın bir çuvalı tutup ambara girdiklerinde Mustafa'yı görürler. Adam, eve bir yabancıyı almış olmasından dolayı karısına kızar. Mustafa'nın yakasına yapışır ve yumrukları indirmeye başlar. Mustafa yaptığı hırsızlığı ancak epeyce dayak yedikten, kafası kırıldıktan sonra anlatır. Ekmeğin içinde tavuğu gören adam, karısının söyledikleriyle ikna olur. Mustafa da yediği dayaktan sonra hikâyesini anlatmadan, adamlarla birlikte karnını doyurup yola koyulur.

(...)

Mustafa oradan uzaklaşırken derin düşüncelere dalar. Evden kaçtığından beri başından belâ eksik olmamış, her işte aksilikler onu bulmuştur. Kaçtığına bin pişmandır. Geri dönmeyi hem istemekte hem de alacağı tepkiden çekinmektedir. Bu tereddütler içerisinde, *"Başıma daha büyük belâlar almadan ben geriye döneyim."* der. Sorup soruşturarak sınırı bulur. Geri dönüp evine geldiğinde anne ve babasının da günlerdir perişan bir hâlde onu beklediklerini görür. Ama ne babası ne annesi onu yargılamaz ve kızmazlar. Geri döndüğüne herkes sevinir. O gece evde bir bayram yaşanır.

C. Sonuç

Elektrik, televizyon, cep telefonu... Bunlar inanılmaz güzel şeyler. Hayatımızı inanılmaz güzelleştiriyorlar, gereği gibi kullanırsak. Bunun yanında eskinin güzelliklerini de unutmazsak onlar da yaşantımıza bir renk katar diye düşünmekteyim.